

UOT 94(479.24); UOT 32:93/94

ZEYNƏDDİN BAYDAROV

*Azərbaycan Diplomatiya Akademiyasının
"Təhsil üzrə menecment" ixtisası üzrə II kurs magistrantı
zeynaddin.b@gmail.com*

"BÖYÜK QAYIDIŞ" PROQRAMI ÇƏRÇİVƏSİNDƏ İŞĞALDAN AZAD EDİLMİŞ ƏRAZİLƏRDƏ TƏHSİLİN BƏRPASI

DOI: <https://doi.org/10.36719/2708-065X/104/146-150>

Hələ Ulu öndər Heydər Əliyevin Respublikaya birinci rəhbərliyi dövründən (1969-1982-ci illər) etibarən formalaşmağa başlayan təhsil siyasəti sonrakı müddət ərzində geniş tərkibdə öz əksini tapmışdır. Həmin təhsil siyasəti bu gün də cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən son dərəcə uğurlu formada davam etdirilməkdədir. İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə təhsil müəssisələrinin bərpa edilməsi, əsaslı təmir işlərinin həyata keçirilməsi, yaradılan yeni elm ocaqlarının qabaqcıl texnologiyalarla təchiz edilməsi bunun əyani sübutudur. İşğaldan azad edilmiş torpaqlarda bu gün də bərpa-quruculuq işləri öz sürəti ilə yüksək səviyyədə yerinə yetirilməkdədir.

Açar sözlər: Böyük Qayıdış, Məktəb, Cocuq Mərcanlı, Təhsil, Universitet, Kitabxana, Müəllim.

Giriş. Ümummillə lider Heydər Əliyevin düzgün uzaqgörənliklə həyata keçirdiyi siyasətin məntiqi yekunu olaraq 1993-cü ilin sonlarından başlayaraq ölkə daxilindəki hərc-mərclik aradan qaldırılmış, əsaslı islahatlara başlanılmışdır. Ölkə həyatının bütün istiqamətlərində inkişafa doğru addımlar atılmış, mövcud böhranlı vəziyyətə son qoyulmuşdur. Daxildəki çəkişmələrdən istifadə edən erməni silahlı birləşmələri Azərbaycanla sərhəd bölgəsində yenidən fəallaşmış, Azərbaycanın əzəli torpaqları olan Dağlıq Qarabağ bölgəsini və ətrafındakı 7 rayonu qanunsuz şəkildə işğal etmişdilər. Ulu öndər Heydər Əliyevin qətiyyətli addımları və siyasi iradəsi nəticəsində 1993-cü ilin dekabr ayından başlayaraq 1994-cü ilin yanvar ayına qədər davam edən, Azərbaycan hərbi tarixinə qızıl hərflərlə yazılan Horadiz əməliyyatı nəticəsində Füzuli rayonunun 20 kəndi, Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndi azad olunmuşdur [6, s.140]. Cocuq Mərcanlı kəndi 2016-cı il aprel döyüşlərindən sonra ikinci həyatını yaşamağa başladı. Məlum aprel döyüşlərindən sonra Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpa edilməsi istiqamətində əsaslı işlər görüldü. Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, Silahlı Qüvvələrin Ali Baş Komandanı İlham Əliyevin 2017-ci il 24 yanvar tarixində imzaladığı "Cəbrayıl rayonunun işğaldan azad edilmiş Cocuq Mərcanlı kəndinin bərpası haqqında" Sərəncamı bu baxımdan mühüm əhəmiyyət kəsb edir. Həmin Sərəncama uyğun olaraq, Cocuq Mərcanlı kəndində bərpa-quruculuq işlərinə başlanılmışdır. Böyük Qayıdışın başlanğıcı olan bu kəndin bərpası ilə bağlı görülən işlər çərçivəsində fərdi yaşayış evləri, infrastrukturun tikintisi ilə yanaşı, 96 şagird yerlik yeni məktəb binası da tikilib istifadəyə verildi. Müasir standartlara cavab verən məktəbdə ölkəmizin bir çox yerlərində olduğu kimi, informatika, gənclərin çağırışa qədərki hazırlıq kabinələri, müəllimlər otağından ibarət məktəb binası lazımi inventar və avadanlıqlarla, istilik sistemi və internetlə təchiz edilib. Məktəbin həyatında qazanxana, voleybol və basketbol meydançaları yaradılıb, yaşıllıqlar da salınıb. Müasir tələblərə cavab verən təhsil ocaqları yaradılmış, maddi-texniki bazası yaxşılaşdırılmışdır. Erməni vandalizminin qurbanına çevrilmiş bu kənddə həyat yenidən canlanmış, məcburi köçkünlər öz doğma torpaqlarına qayıtmışdılar. Cəbrayıl rayonunun Cocuq Mərcanlı kəndində təhsilin bərpası, müasir avadanlıqlarla təmin edilmiş məktəbin inşa edilməsi, məscidin yenidən qurulması sonrakı illərdə düşmən tapdağından azad olunan ərazilərimizdə bu kimi bərpa-quruculuq, abadlıq işlərinin həyata keçirilməsi üçün təməl rolunu oynayandır [7, s.2].

Heydər Əliyev siyasətinin layiqli davamçısı, ölkə həyatının bütün sahələrində həmin siyasi kursu müvəffəqiyyətlə təmsil edən cənab Prezident İlham Əliyevin uğurlu addımları sayəsində 30 ildən artıq işğal altında qalan doğma torpaqlarımız düşmən işğalından azad olmuşdur. 2020-ci il yaz-yay aylarında Azərbaycanın əzəli torpaqları olan Dağlıq Qarabağ regionunda erməni silahlı birləşmələri yenidən bütün cəbhə boyu təxribat törətməyə başladılar. Məhz, bu təxribatların nəticəsi olaraq 2020-ci ilin

12 iyul tarixində Tovuz istiqamətində Azərbaycan Silahlı Qüvvələrinin yüksək rütbəli hərbiçiləri şəhid oldular. Həmin ilin sentyabr ayının 27-də Azərbaycan Respublikası ərazisində qanunsuz məskunlaşan erməni hərbi dəstələri yenidən bütün cəbhə boyu geniş təxribat törətdilər. Həmin təxribatlara cavab olaraq, Azərbaycan Silahlı Qüvvələri əks-hücum əməliyyatına başladılar [6, s.155].

Cənab Prezident İlham Əliyevin “Dəmir Yumruq” ifadəsi altında sıx şəkildə birləşən Azərbaycan xalqı, Azərbaycan ordusu düşməyə layiqli cavabını verərək 30 ildən artıq müddət ərzində işğal altında saxlanılan və maddi mədəniyyət abidələri, yüzlərlə təhsil müəssisələri, elm ocaqları dağıdılan əzəli torpaqlarımızı azad etdilər. Azərbaycanın tam qələbəsi ilə yekunlaşan II Qarabağ müharibəsindən sonra bölgəyə yeni həyat, yeni ruh gəlməyə başladı [8, s.104].

Belə ki, rəsmi məlumatlara əsasən, erməni separatçıları işğal altında saxlanılan torpaqlarımızda yerləşən 1107 təhsil müəssisəsini tamamilə dağıtmış, 855 uşaq bağçasını vəhşi şəkildə məhv etmişdilər. Təhsil müəssisələrində, eləcə də, məscidlərdə heyvan saxlamış, təhsil ocaqlarını silah anbarlarına çevirmişdilər. Bir sözlə, təhsilə, mədəniyyətə qarşı təsəvvür edilməsi mümkün olmayan vəhşiliklər etmiş, bununla da necə barbar millət olduqlarını bir daha göstərmişdilər. Qədim tarixə malik olan Şuşa Real Məktəbini dağıtmış, dağıdılan məktəblərdə avadanlıqları özləri mənimsəmiş və yaxud satmışdılar. Zəngəzurda ilk dünyəvi məktəb (rus-tatar məktəbi), məhz, Qubadlıda hələ 1882-ci ildə yaradılmışdı. Qubadlıda erməni işğalından əvvəl 60-dan artıq təhsil müəssisəsi mövcud olmuşdur. İşğaldan sonra bölgədə həmin elm ocaqlarından heç bir əsər-əlamət qalmamışdır. Ümumilikdə, 4,6 milyon kitab fonduna malik olan 927 kitabxana tamamilə yox edilmiş, yandırılmışdır. 85 musiqi və rəssamlıq məktəbi, 100 mindən artıq eksponatın saxlanıldığı 22 muzey və muzey filialı dağıdılaraq, məhv edilmişdir.

Azərbaycanın mədəniyyət beşiyi olan Şuşa şəhərinin işğalı nəticəsində 23 ümumtəhsil məktəbi, 6 məktəbəqədər uşaq müəssisəsi, 7 məktəbəqədər uşaq tərbiyə müəssisəsi, peşə-ixtisas məktəbi, Mədəni-maarif, Kənd təsərrüfatı, M.M.Nəvvab adına Musiqi texnikumları, 2 saylı Bakı Baza Tibb Texnikumunun filialı, həmçinin Azərbaycan Dövlət Pedaqoji Universitetinin, Azərbaycan Dövlət Neft və Sənaye Universitetinin və Azərbaycan Milli Elmlər Akademiyasının Nəsimi adına Ədəbiyyat İnstitutunun filialları dağıdılıb. 1993-cü il iyul ayının 23-də işğal edilən Ağdam şəhərində Musiqi, Kənd təsərrüfatı, Kənd təsərrüfatı mexanikləşdirmə və elektrikləşdirməsi texnikumları, eləcə də, 9 ümumtəhsil və internat orta məktəbi, iki Peşə məktəbi, həmçinin Şahmat, Uşaq, Gənclər və idman, Ekoloji tərbiyə və təcrübəçilik, Tibb məktəbləri, Texniki yaradıcılıq və Gənclər yaradıcılıq mərkəzləri fəaliyyət göstərirdi. Həmin təhsil obyektlərinin binaları da ermənilər tərəfindən yerlə-yeksan edilmişdi [4, s.2].

Bütün bu statistik məlumatlar erməni vandalizmini bir daha əyani şəkildə beynəlxalq aləmə, dünya ictimaiyyətinə göstərir. Azərbaycan torpaqlarını, əzəli yurd yerlərini qanunsuz şəkildə işğal etməklə yanaşı, həmin ərazilərdə barbarlıq nümunəsi göstərən ermənilər qeyri-humanist mövqe nümayiş etdirmişdilər. Qeyd edilənlər təhsil infrastrukturlarına ciddi ziyan vuran erməni vandalizminin çox cuzi bir hissəsidir. Vətən müharibəsindən dərhal sonra Müzəffər Ali Baş Komandan İlham Əliyevin xüsusi göstərişi və diqqəti sayəsində işğaldan azad edilmiş torpaqlarda yenidənqurma işlərinə başlanılmış, digər sahələrlə yanaşı təhsil müəssisələrinin əsaslı şəkildə bərpa edilməsi istiqamətində xeyli işlər görülmüş və hal-hazırda bu işlər uğurla, vahid qrafik əsasında davam etdirilməkdədir. Həmçinin vurğulanan məsələlər, yenidənqurma işləri “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük Qayıdışa dair Birinci Dövlət Proqramı” da əksini tapıb. Sənəddə qeyd olunmuşdur ki, Şuşa rayonunda 7, Ağdam rayonunda 29, Füzuli rayonunda 23, Zəngilan rayonunda 21, Kəlbəcər rayonunda 30, Laçın rayonunda 21, Qubadlı rayonunda 16, Cəbrayıl rayonunda 25, Xocavənd rayonunda 20, Tərtər rayonunda (Suqovuşan və Talış kəndləri daxil olmaqla) 5 məktəbəqədər və ümumi təhsil müəssisəsinin tikintisi və bərpası nəzərdə tutulur [8, s.2].

Prezident İlham Əliyevin xüsusi diqqəti və göstərişləri sayəsində işğaldan azad edilmiş ərazilərdə təhsil müəssisələrinin, mədəniyyət ocaqlarının bərpasına başlanılmışdır. Şuşa şəhərində olan 1 nömrəli məktəb əsaslı təmirdən sonra yenidən bərpa edilmiş, 2023-cü il 7 noyabr tarixində rəsmi açılış mərasimi baş tutmuşdur. Prezident İlham Əliyev və birinci xanım Mehriban Əliyeva açılış mərasimində iştirak etmişdilər. 960 yerlik məktəb binası 3 mərtəbədən ibarətdir. Burada 2 fizika, 2 kimya, 2 biologiya, 2 texnologiya, 2 informatika otağı, STEAM mərkəzi, kitabxana, oxu zalı, musiqi, rəsm və hərbi kabinetlər, yeməcxana, akt və idman zalları mövcuddur. Qarabağ və Şərqi Zəngəzur ərazisində işğaldan azad edilmiş torpaqlarda yenidənqurma işləri çərçivəsində müasir, innovasiyalara əsaslanan

təhsil ocaqlarının qurulmasına xüsusi diqqət yetirilir. Şuşa şəhərində yenidən qurulan 1 nömrəli tam orta məktəb də, məhz, bunun əyani təsdiqidir [9, s.2].

“Ağıllı Kənd” layihəsi çərçivəsində Zəngilan rayonunun Ağalı kəndində elm ocaqları yenidən bərpa olunmuş, qabaqcıl texnologiyalarla, müasir avadanlıqlarla təchiz edilmişdir. Bərpa olunan təhsil müəssisələrinin maddi-texniki bazası gücləndirilmişdir. Görülən təxirəsalınmaz işlərin nəticəsidir ki, 2022-ci il sentyabr ayının 15-də Zəngilan rayonunun Ağalı kəndindəki tam orta məktəbdə zəng çalınmış, 29 ildən sonra həmin kənddə ilk dəfə olaraq dərs başlandı. 360 şagirdlik yerə mənsub 2 mərtəbədən ibarət məktəbdə 65 şagird təhsilə cəlb olundu. Azərbaycanın müxtəlif bölgələrindən pedaqoji kadrlar, eləcə də Ağalı sakini olan 14 müəllim məktəbdə pedaqoji fəaliyyətə başladı [2].

Bundan əlavə, 2023-cü ildə Füzuli və Laçın şəhərlərində yeni məktəb binaları istifadəyə verildi. Sentyabr ayının 15-də Füzuli şəhəri Mirzə Uluqbəy adına 1 nömrəli tam orta məktəbdə “Bilik Günü” qeyd olundu. 960 nəfər üçün nəzərdə tutulmuş məktəb Özbəkistan Prezidenti Şavkat Mirziyoyev tərəfindən özbək xalqı adından hədiyyə olaraq tikilmişdir. 2022-ci ildə əsas qoyulan bu məktəbdə təxminən 3 hektar ərazini əhatə edən 40 sinif otağı, 6 laboratoriya, 2 informatika otağı, 5 funksional tədris otağı, 500 nəfər şagird və müəllim heyətinə mənsub akt zalı, idman zalı, yeməkhana və kitabxanadan ibarətdir. Eyni zamanda, məktəbin həyətində futbol meydançası, qaçış üçün, eləcə də, tədbirlərin keçirilməsi üçün xüsusi yerlər yaradılmışdır [5, s.20]. Məktəbin rəsmi şəkildə açılışı 2023-cü il 23 avqust tarixində baş tutmuşdur. Tədbirdə Azərbaycan Respublikasının Prezidenti, cənab İlham Əliyev, vitse-prezident Mehriban xanım Əliyeva, Özbəkistan Respublikasının Prezidenti Şavkat Mirziyoyev və xanımı Ziroatxon Mirziyoyeva iştirak ediblər. Müasir avadanlıqlarla təchiz edilmiş bu məktəbdə yeni tədris ilindən etibarən 15 müəllim tədris fəaliyyətinə cəlb olunmuşdur [5, s.22].

Laçın şəhərində də 32 ildən sonra 2 nömrəli məktəbdə dərs başlamışdır. İlk növbədə həmin məktəbdə 230 şagirdin təhsil alması nəzərdə tutulmuşdur. Bununla yanaşı, Zabux kəndinə geri qayıdan keçmiş məcburi köçkünlərin uşaqlarının da həmin məktəbdə təhsilə başlayacağı qeyd olunmuşdur. Cənab Prezident İlham Əliyev və xanımı Mehriban Əliyeva 2023-cü il 25 avqust tarixində əsaslı təmirdən sonra məktəbin açılışında iştirak etmişdilər. Ümumilikdə 3 mərtəbədən ibarət olan 510 yerlik məktəb binasının ümumi sahəsi 4550 kvadratmetrdir. Burada qabaqcıl texnologiyalarla təchiz edilmiş 1 informatika otağı, 1 texnologiya kabinet, laboratoriya və 24 yerlik hərbi hazırlıq kabinet mövcuddur [5, s.15-17].

Görülən işlərin ümumi nəticəsi olaraq, 2022-ci il 20 mart tarixində cənab Prezident İlham Əliyev Suqovuşana səfəri çərçivəsində qəsəbədə yararsız vəziyyətdə olan məktəb binası ilə şəxsən tanış olmuş, məktəbdə əsaslı təmir-bərpa işlərinin aparılması ilə bağlı tapşırıq vermişdir. Həmin tapşırıqların bilavasitə nəticəsi olaraq məktəbin maddi texniki bazası xeyli gücləndirilmiş, məktəb binası müasir tələblərə cavab verən avadanlıqlarla təmin edilmişdir. Təhsil ocağının həyətində abadlıq işləri görülmüş, futbol meydançası və idman zalı yaradılmışdır.

İşğaldan azad edilmiş ərazilərdə infrastrukturun bərpası çərçivəsində Prezident İlham Əliyev, birinci xanım Mehriban Əliyeva və qızları Arzu Əliyeva 2022-ci il 18 mart tarixində Tərtər rayonunun Talış kəndində yerli məktəb binasının yenidən qurulmasını, bərpa prosesini izlədilər. 78 yerlik və iki mərtəbədən ibarət məktəb binasının dam örtüyü tamamilə yenilənmiş və kommunikasiya sistemləri restavrasiya edilmişdir. Məktəb binasının birinci və ikinci mərtəbələrində xüsusi tədbirlərin keçirilməsi üçün yaradılmış akt zalı, idman zalı, kitabxana və oxu zalları yerləşir. Talış kəndində yeni istifadəyə verilən bu məktəbdə işğaldan sonra ilk dəfə martın 27-də zəng çalınıb. Həmin tarixdən etibarən məktəbdə ilk dərs günü başlamışdır.

Nəticə. Azərbaycan bir dövlət olaraq təhsilə daim diqqət göstərmiş, məhz, Ulu öndər Heydər Əliyevin “Təhsil millətin gələcəyidir” ifadəsi bunu bir daha əyani şəkildə göstərir. Bu ideya və prinsiplərin hələ Heydər Əliyevin 1969-1982-ci illər ərzində Respublikaya birinci rəhbərliyi dövründə əsas qoyulmuş, sonrakı illər ərzində daha da genişləndirilmişdir. Yeni məktəblərin yaradılması, universitetlərin, kolleclərin təsis olunması bunun əyani sübutudur. Azərbaycan təhsilinə, elminə daim yüksək qiymət verən Ümummilli lider 1993-cü ildən başlayaraq ölkədə Prezident seçildikdən sonra bu mənada xüsusi proqramların yaradılması ilə bağlı göstərişlər vermişdir. Azərbaycan elminə, elm adamlarına Ulu öndər tərəfindən göstərilən bu qayğı bu gün də cənab Prezident İlham Əliyev tərəfindən uğurla davam etdirilir. Məhz, işğaldan azad olunan ərazilərimizdə elm ocaqlarının bərpa edilməsi, bu-

nunla bağlı xüsusi göstərişlərin verilməsi bütün bunları bir daha sübut etmiş olur. Müasir avadanlıqlarla, qabaqcıl texnologiyalarla təchiz edilən təhsil müəssisələri keçmiş məcburi köçkünlərin uşaqlarının yenidən öz doğma yurdlarında təhsil almalarına səbəb olmuşdur. Bununla yanaşı, Xankəndi şəhərində Qarabağ Universitetinin yaradılması, eləcə də 2024-cü ilin sentyabr ayından başlayaraq bir neçə ixtisas üzrə tələbə qəbulunun aparılacağına elan olunması əhəmiyyətli işlərdən biri hesab olunur. Görülən bütün işlər təhsilin, təlim-təربiyə prosesinin işğaldan azad edilmiş ərazilərdə yenidən yaradılmasına və bu gün də bu sahədə müvafiq addımlar atılmasına səbəb olmuşdur [3].

ƏDƏBİYYAT

1. “Azərbaycan Respublikasının işğaldan azad edilmiş ərazilərinə Böyük qayıdışa dair I Dövlət Proqramı”nın təsdiq edilməsi haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı, Bakı şəhəri, 16 noyabr 2022-ci il.
2. Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı. “Ağıllı şəhər” və Ağıllı kənd” konsepsiyasının hazırlanması haqqında, Bakı şəhəri, 19 aprel 2021-ci il.
3. “Qarabağ Universitetinin yaradılması haqqında Azərbaycan Respublikası Prezidentinin Sərəncamı”, Bakı şəhəri, 28 noyabr 2023-cü il.
4. Həbibbəyli İ. Böyük Qayıdış Epopeyası, Bakı, “Azərbaycan” qəzeti, 2021, 4 s.
5. Kaşiyeva F. “İşğaldan azad olunmuş ərazilərdə infrastrukturun bərpası”, Unec ekspert, 2021, 38 s.
6. Müzəffərli N, İsmayılov E. “Azərbaycan post-konflikt ərazilərinin bərpası: Konseptual əsaslar”, Bakı, Qafqaz nəşriyyatı, 2010, 270 s.
7. Azadi S. İşğaldan azad edilmiş ərazilərə təhsil gəlir..., Bakı, “İki sahil”, 2 s.
8. Hacıyev Q. Qarabağ regionunda təhsilin inkişafı tarixindən, Bakı, Azərbaycan məktəbi №1 (694), 2021, s.101-112.
9. Feyziyev C. Böyük Qayıdış Qarabağa əbədi xoşbəxtlik gətirəcək, Bakı, “Xalq qəzeti”, 2022, 4 s.
10. Qurbanov F. Münaqişədən sonrakı Azərbaycanda sülh quruculuğu üçün təhsil: “Strategiyalar və təsirlər”, Bakı, “Sülh quruculuğu və inkişafı jurnalı”.

ЗЕЙНАДДИН БАЙДАРОВ

*Азербайджанская Дипломатическая Академия
Студент второго курса магистратуры по специальности
«Образовательный менеджмент»*

ВОССТАНОВЛЕНИЕ ОБРАЗОВАНИЯ НА ОСВОБОЖДЕННЫХ ТЕРРИТОРИЯХ В РАМКАХ ПРОГРАММЫ “ВЕЛИКОЕ ВОЗВРАЩЕНИЕ”

После Второй Карабахской войны, произошедшей 27 сентября 2020 года, были освобождены родные земли Азербайджана, долгое время находившиеся под вражеской оккупацией. Мощная азербайджанская армия нанесла противнику тяжелое поражение. В результате на наших освобожденных землях начала возрождаться жизнь. Во всех районах начались восстановительные работы. Одним из них было восстановление учебных заведений, воссоздание научных центров. Были построены новые школьные здания, оснащенные современным оборудованием. И сегодня ведется чрезвычайно важная работа в направлении восстановления образования на освобожденных землях. Создание Карабахского университета и объявление о том, что набор студентов будет осуществляться с сентября 2024 года, являются примерами важной работы, проделанной в этом направлении.

Ключевые слова: Большое возвращение, Школа, Кочук Марджанлы, Образование, Университет, Библиотека, Учитель.

ZEYNADDIN BAYDAROV

Azerbaijan Diplomatic Academy

Second-year master's student in Educational Management"

RESTORATION OF EDUCATION IN LIBERATED TERRITORIES WITHIN THE FRAMEWORK OF THE "GREAT RETURN" PROGRAM

After the Second Karabakh War, which took place on September 27, 2020, the native lands of Azerbaijan, which were under enemy occupation for a long time, were liberated. The powerful Azerbaijani army inflicted a heavy defeat on the enemy. As a result, life began to revive in our liberated lands. Reconstruction work has started in all areas. Restoration of educational institutions and re-establishment of science centers were two of them. New school buildings were built and equipped with modern equipment. Even today, extremely important work is being done in the direction of the reconstruction of education in the liberated lands. The establishment of Karabakh University and the announcement that student admissions will be made in September 2024 are examples of important work done in this direction.

Keywords: Great Return, School, Cocuq Marjanli, Education, University, Library, Teacher.

Məqalənin redaksiyaya daxil olduğu tarix: 01 mart 2024-cü il.

Məqalənin çapa qəbul olunma tarixi: 25 mart 2024-cü il.

Rəyçilər: t.ü.f.d. Məmmədağa Baxışov, t.e.d. İbrahim Zeynalov.
